

Bezprzewodowe sieci komputerowe

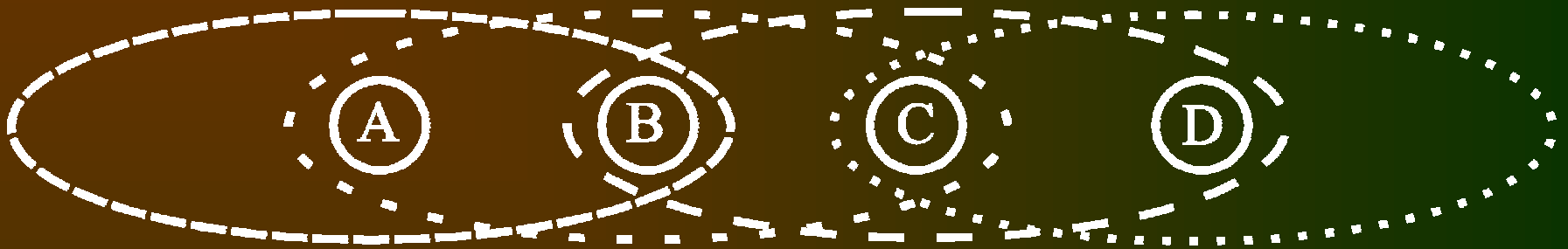
Dr inż. Bartłomiej Zieliński

- Różnice między sieciami przewodowymi a bezprzewodowymi w kontekście protokołów dostępu do łącza
- Zjawiska wpływające na zachowanie rywalizacyjnych protokołów MAC w sieciach bezprzewodowych
- Metody unikania kolizji
- Przykładowe protokoły dostępu do łącza dla sieci bezprzewodowych
- Porównanie wydajności protokołów

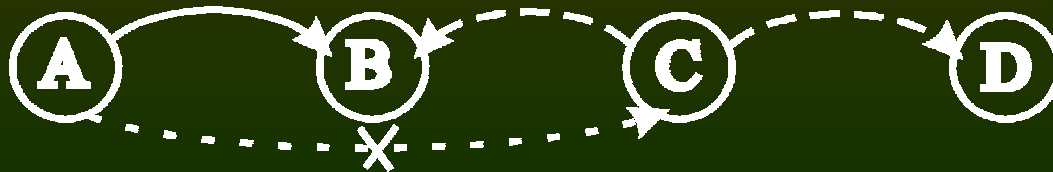
Problematyka dostępu do łącza

- ⇒ Różnice między sieciami bezprzewodowymi i przewodowymi w kontekście rywalizacyjnych protokołów dostępu do łącza
- ⇒ zjawiska wpływające na zachowanie protokołów w środowiskach bezprzewodowych:
  - ⇒ zjawisko ukrytej stacji
  - ⇒ zjawisko odkrytej stacji
  - ⇒ interferencje
  - ⇒ efekt przechwytywania

Zjawisko ukrytej stacji

- Nie wszystkie stacje mają wzajemną bezpośrednią łączność
- stacja jest w zasięgu odbiornika informacji
- stacja jest poza zasięgiem nadajnika informacji
- ukryty nadajnik - stacja ukryta ma dane do wysłania
- ukryty odbiornik - stacja ukryta jest adresatem informacji wysłanej z innej stacji

Zjawisko odkrytej stacji

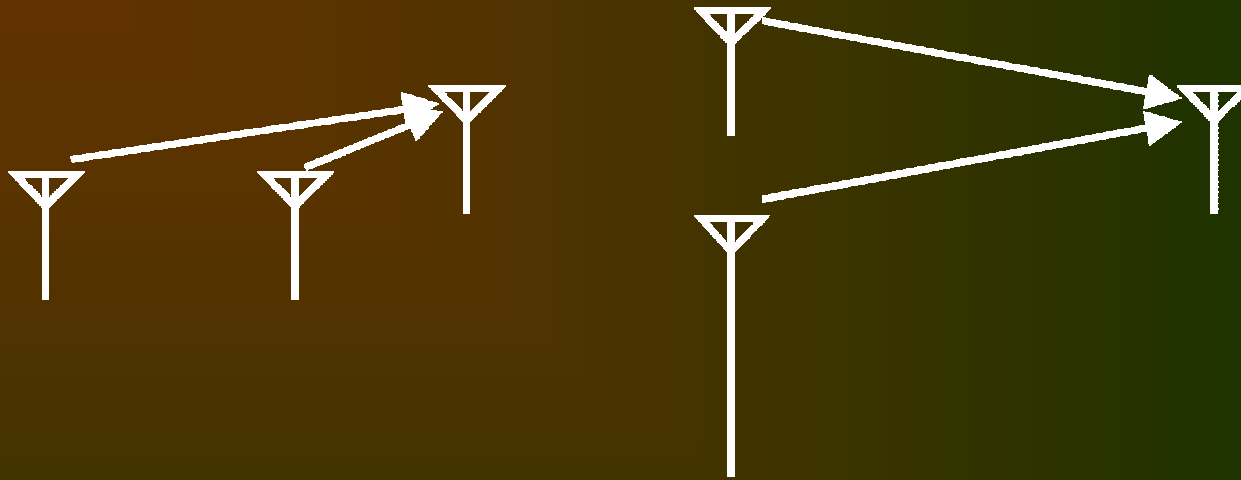
- Nie wszystkie stacje mają wzajemną bezpośrednią łączność
- stacja jest w zasięgu nadajnika informacji
- stacja jest poza zasięgiem odbiornika informacji
- odkryty nadajnik - stacja odkryta ma dane do wysłania
- odkryty odbiornik - stacja odkryta jest adresatem informacji wysłanej z innej stacji
- odkryty nadajnik i odbiornik nie mogą informować innych stacji o swoim statusie

Zjawisko interferencji

- Stacja jest poza zasięgiem nadajnika i odbiornika
- stacja jest wystarczająco blisko, aby zakłócać transmisję między nadajnikiem i odbiornikiem
- brak możliwości poinformowania stacji zakłócających o fakcie zakłócania transmisji

Efekt przechwytywania

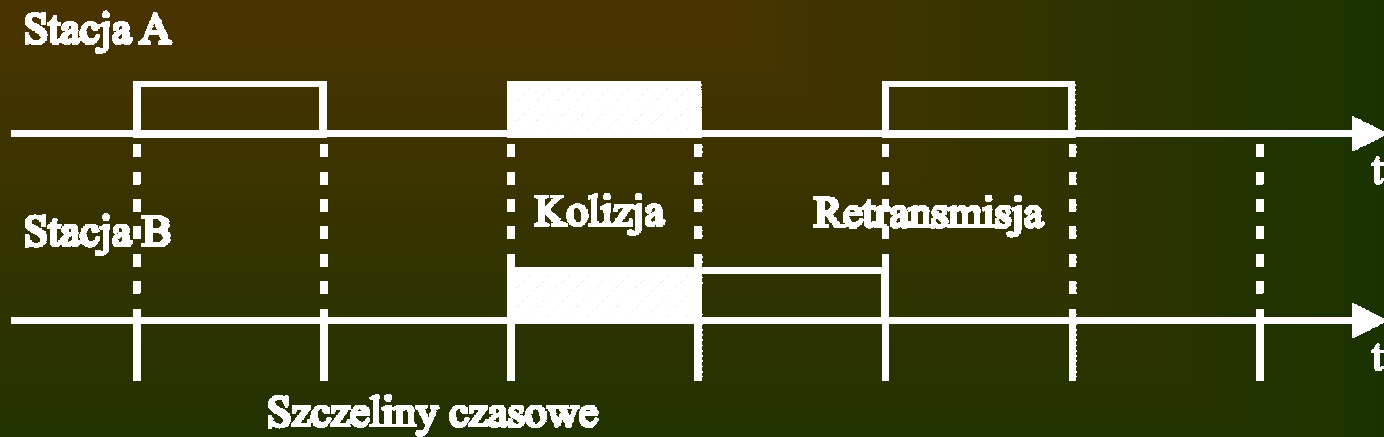
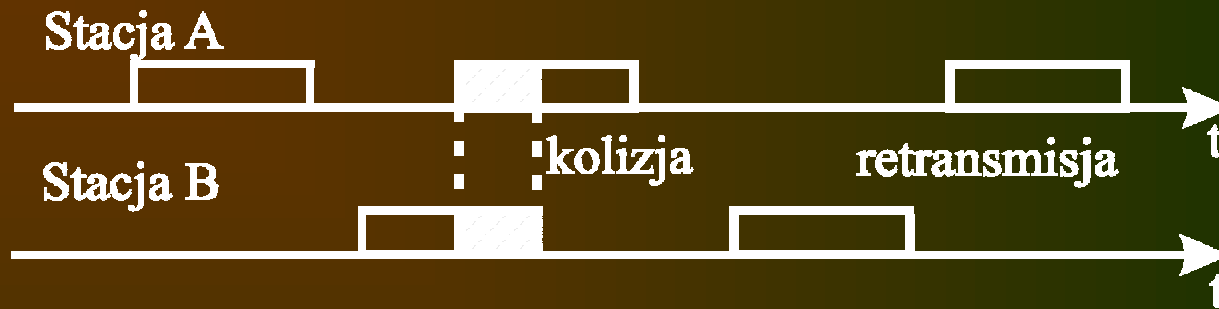
- Występuje w sieciach radiowych
- sygnał o większej mocy zagłusza sygnał słabszy
- sygnał o większej mocy zostaje prawidłowo odebrany
- poprawia się wykorzystanie kanału transmisyjnego
- niemożliwe wykrywanie kolizji podczas nadawania

Techniki unikania kolizji

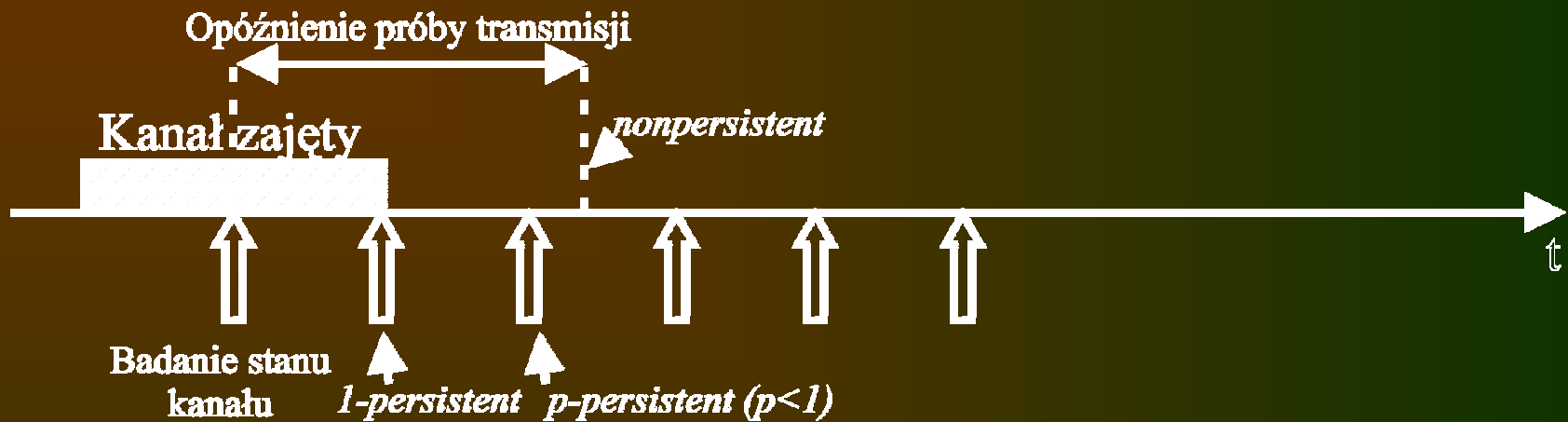
- Nasłuch łącza przed nadawaniem (wykrywanie nośnej)
- przerywanie nadawania i nasłuch łącza (wykrywanie kolizji)
- wykrywanie sygnału zajętości nadawanego w osobny kanale (*busy-tone*)
- dynamiczna rezerwacja łącza przez wymianę ramek sterujących
- rozbicie pasma na kanał sterujący i danych o różnym zasięgu

protokół	wykrywanie nośnej	wykrywanie kolizji	sygnał zajętości	ramki sterujące	rozbicie pasma
Aloha	-	-	-	-	-
CSMA	+	-	-	-	-
BTMA	-	-	+	-	-
MACA	-	-	-	+	-
FAMA	+	-	-	+	-
BAPU	+	-	-	+	+
DBTMA	-	-	+	+	+/-

Protokoły Aloha

Protokół CSMA

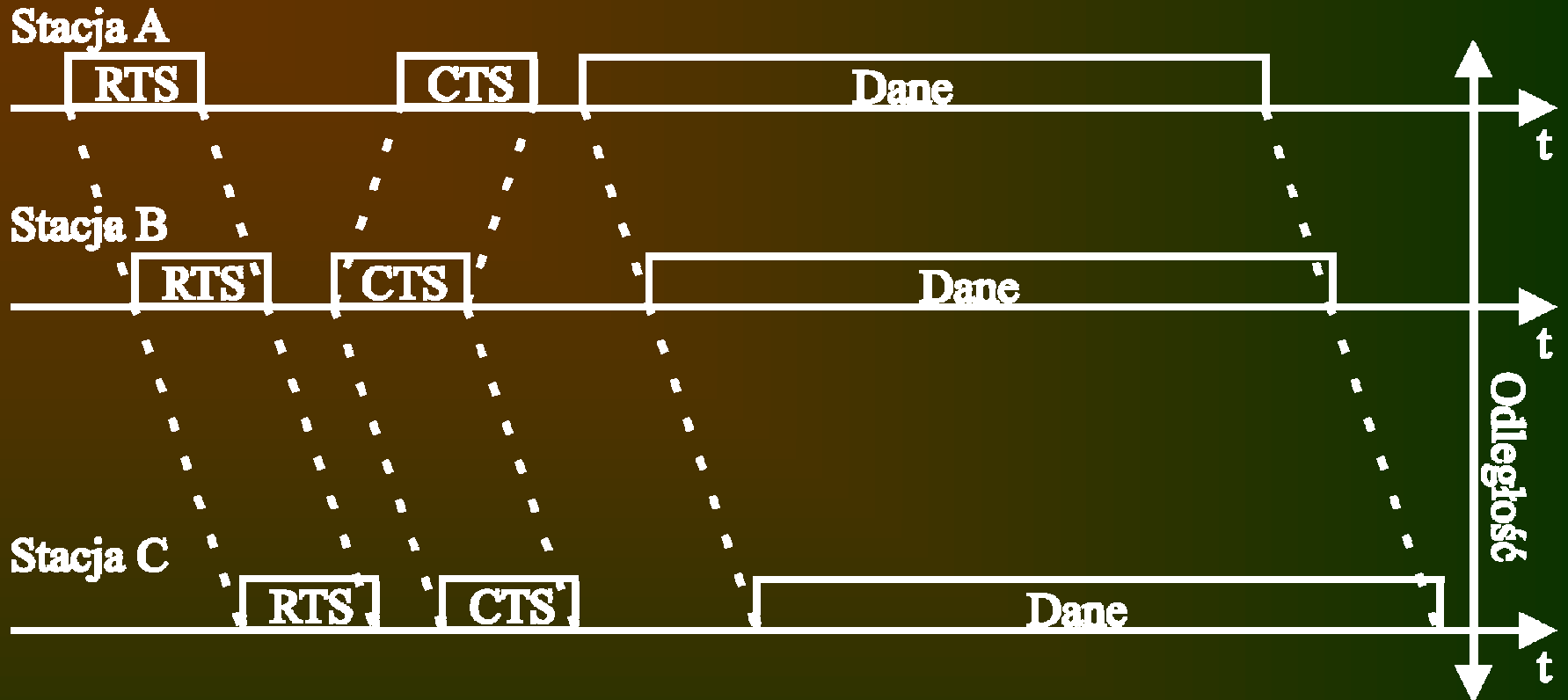

Protokół BTMA

- Kanał komunikatów (*message channel*)
- kanał zajętości (*busy-tone channel*)
- sygnał zajętości wysyłany przez każdą stację odbierającą dane z kanału komunikatów lub tylko przez adresata informacji

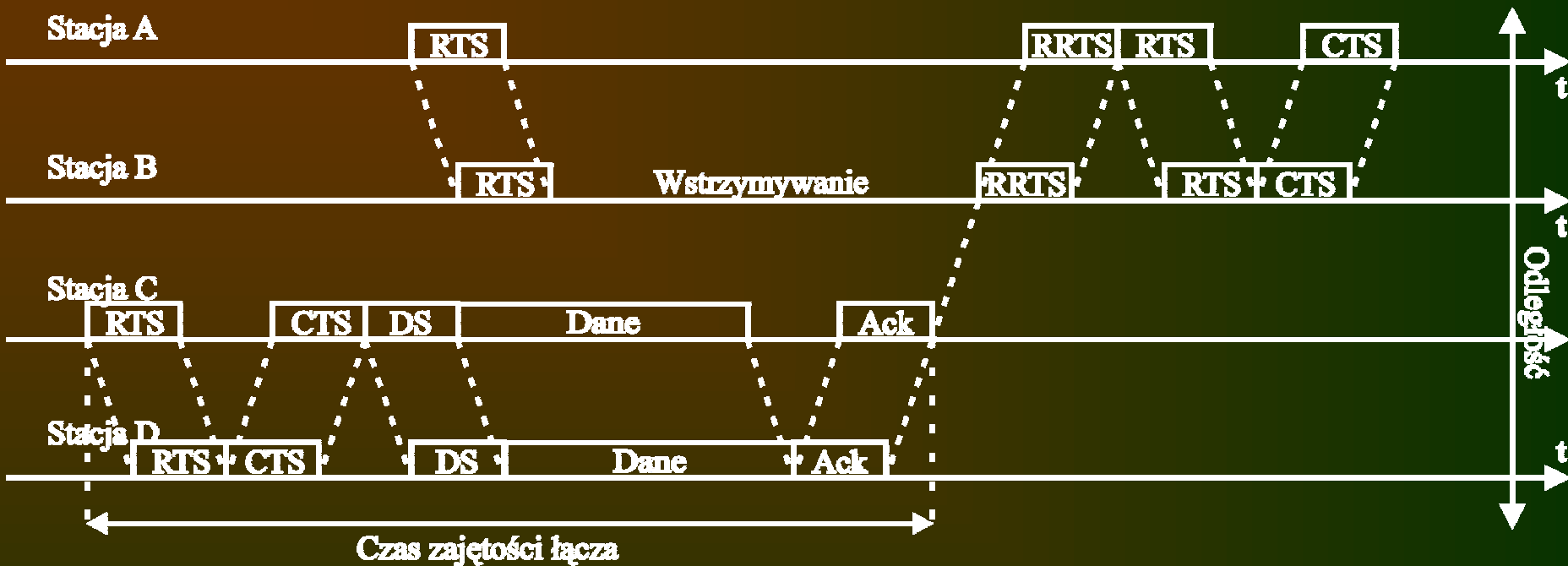

Protokół MACA

- RTS (*Request To Send*)
- CTS (*Clear To Send*)

Protokół MACAW

- RTS (*Request To Send*)
- CTS (*Clear To Send*)
- DS. (*Data Sending*)
- Ack (*Acknowledge*)
- RRTS (*Request for RTS*)

Protokół BAPU

- ukryty odbiornik powinien przesyłać informację o swoim stanie w dodatkowym kanale
- ukryty odbiornik powinien móc odebrać informację sterującą nawet podczas bieżącej transmisji danych (w osobnym kanale sterującym)
- stacje zakłócające można poinformować o transmisji, zwiększając zasięg kanału sterującego

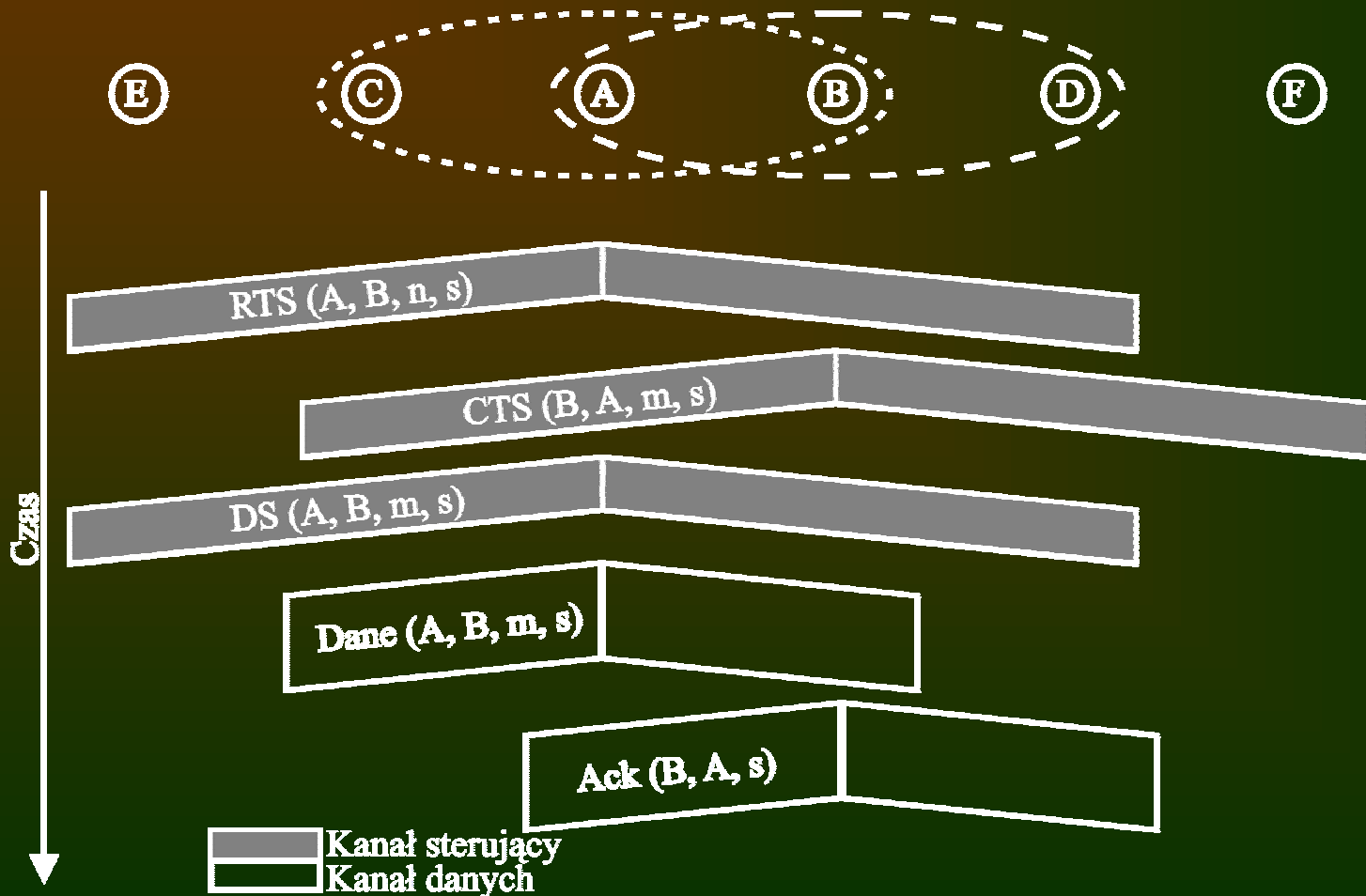
Rodzaje ramek sterujących

- RTS (*Request To Send*)
- CTS (*Clear To Send*)
- DS. (*Data Sending*)
- Ack (*Acknowledge*)

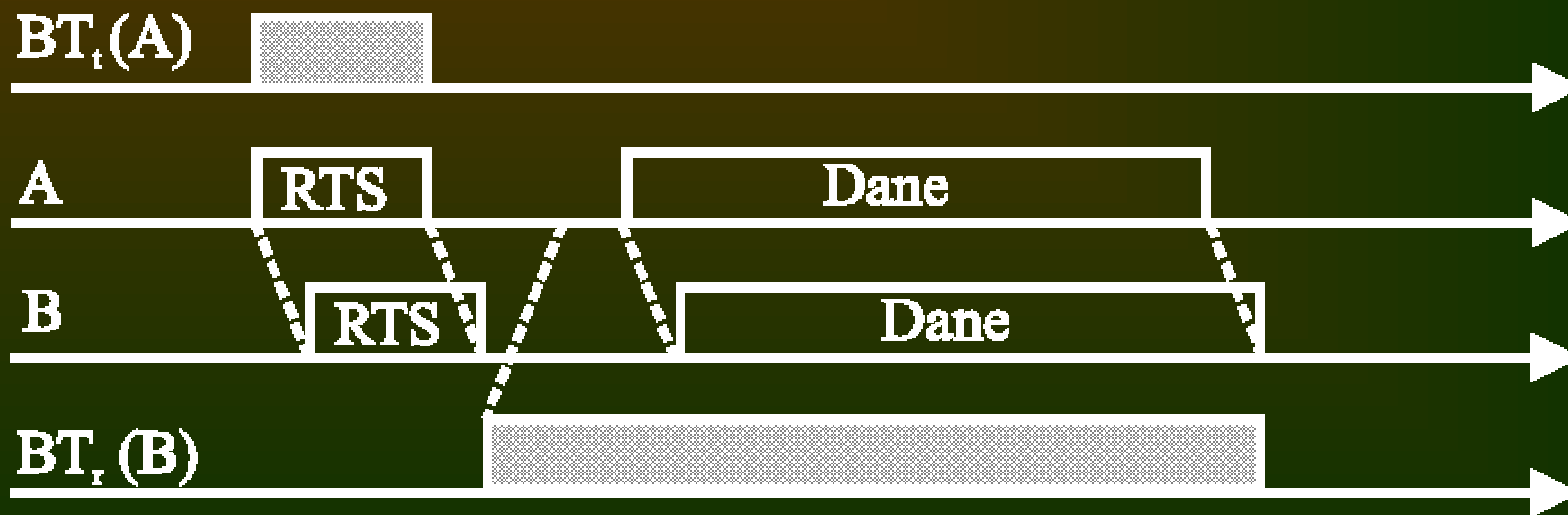
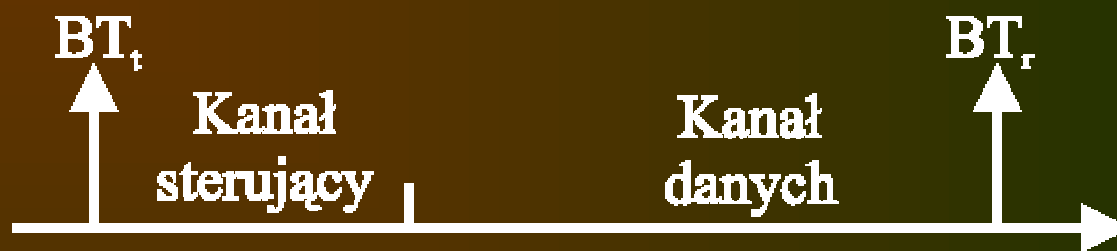
Protokół BAPU

Zasięg w kanale sterującym

Zasięg w kanale danych

Protokół DBTMA

Efektywność protokołów

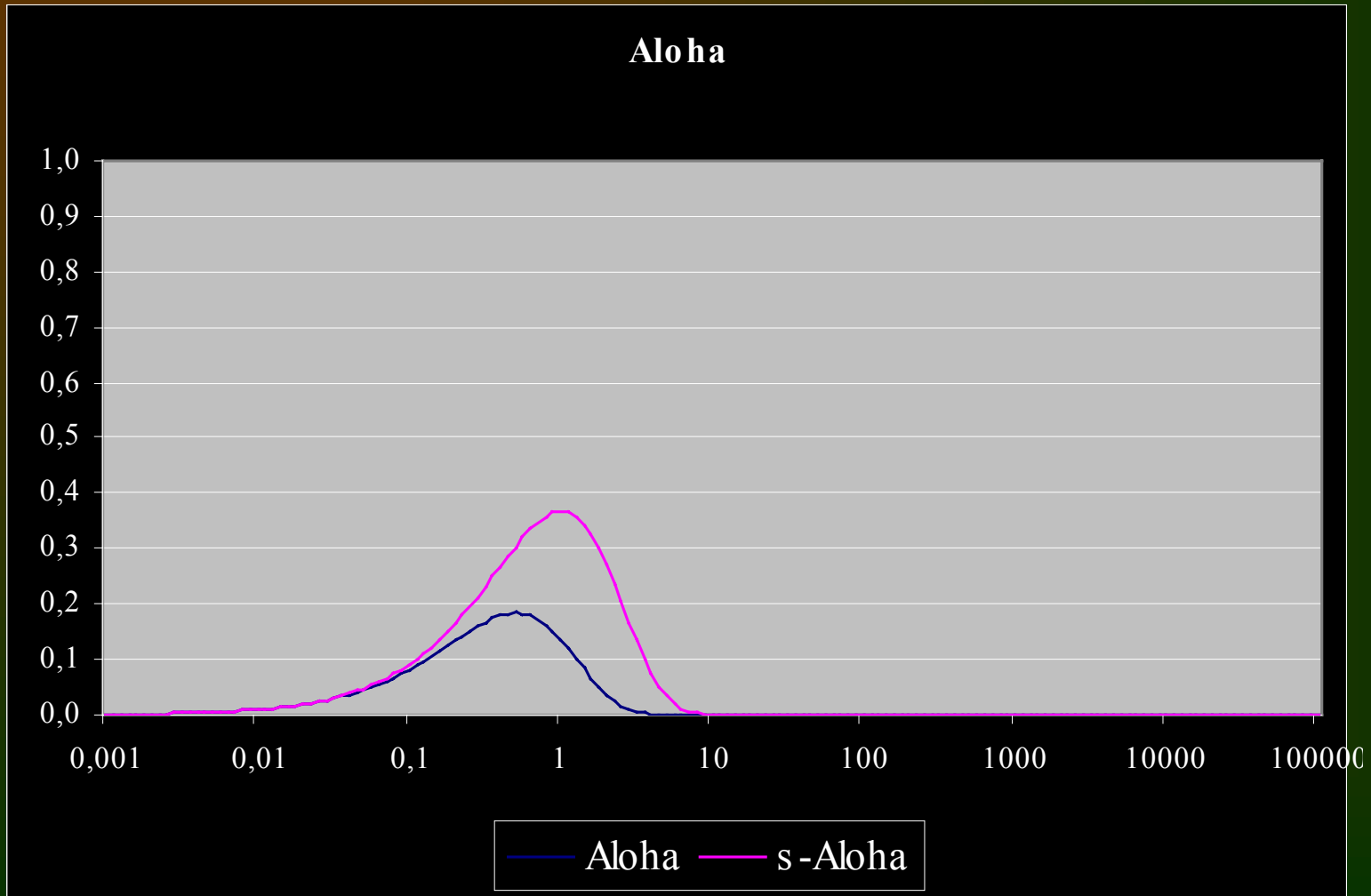
- Miary efektywności:
  - stopień wykorzystania łącza w zależności od liczby generowanych ramek,
  - średnie opóźnienie transmisji w zależności od obciążenia łącza
- Założenia:
  - generowanie ramek - proces Poissona, g ramek / s,
  - stały czas transmisji ramek T .
  - nieskończenie duża liczba stacji

$$G = g \cdot T$$

Efektywność protokołu Aloha

$$S_{Aloha} = Ge^{-2G}$$

$$S_{s-Aloha} = Ge^{-G}$$

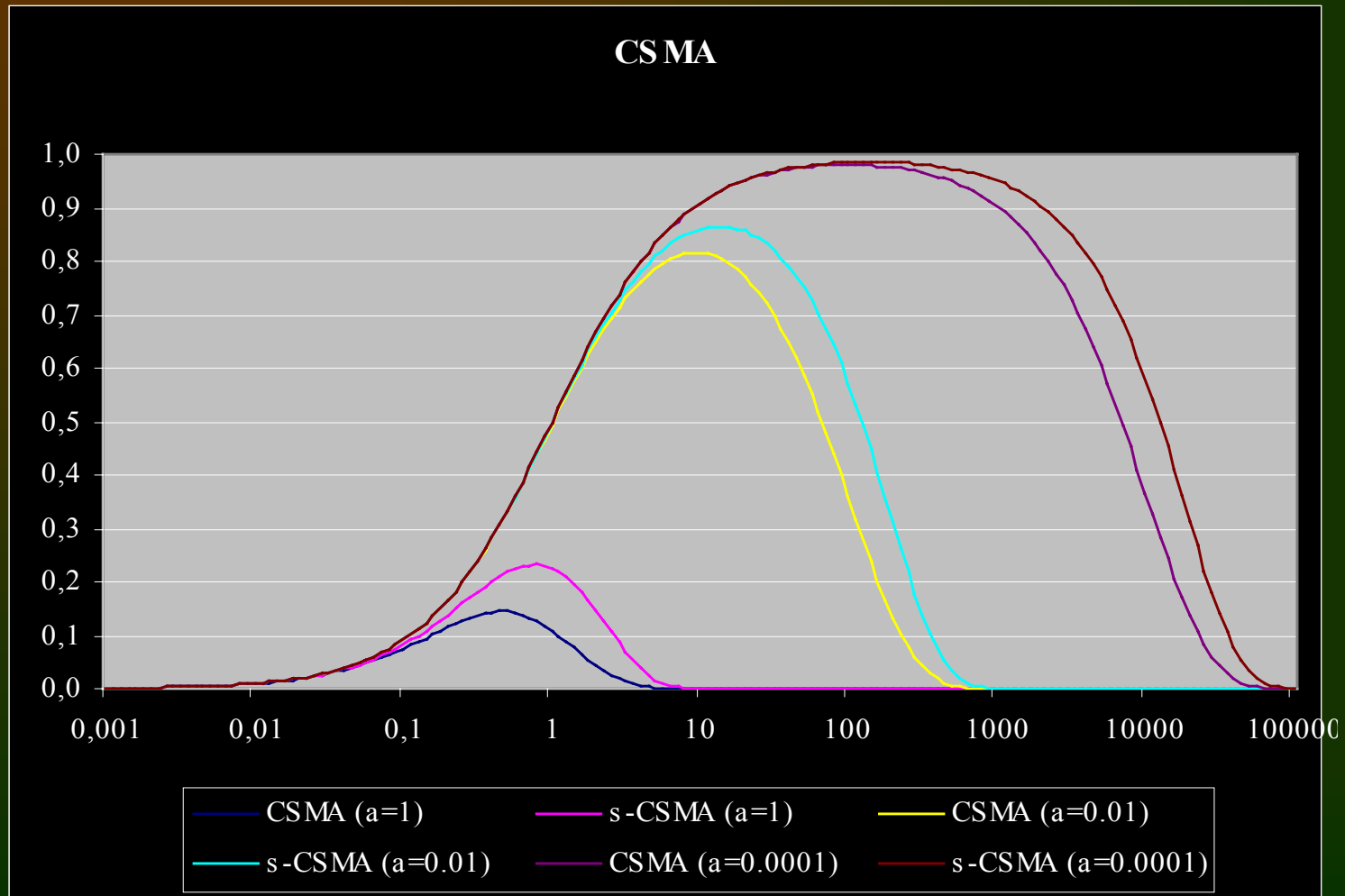

Efektywność protokołu CSMA

$$S_{CSMA} = \frac{Ge^{-aG}}{G(1+2a) + e^{-aG}}$$

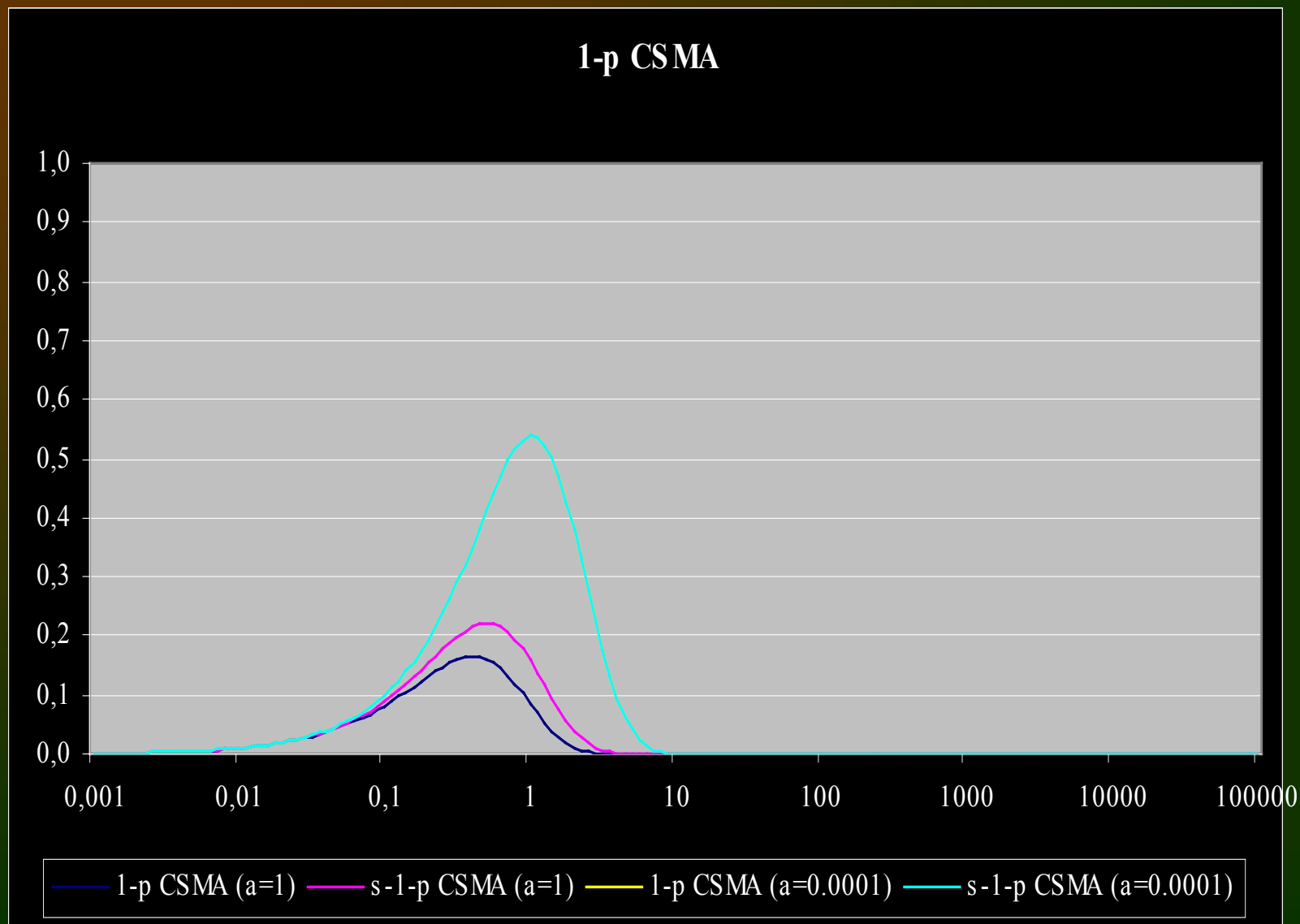
$$a = \frac{\tau}{\delta} = \frac{D_{\max}/c}{l_d/v} = \frac{v \cdot D_{\max}}{c \cdot l_d}$$

$$S_{s-CSMA} = \frac{aGe^{-aG}}{1+a-e^{-aG}}$$

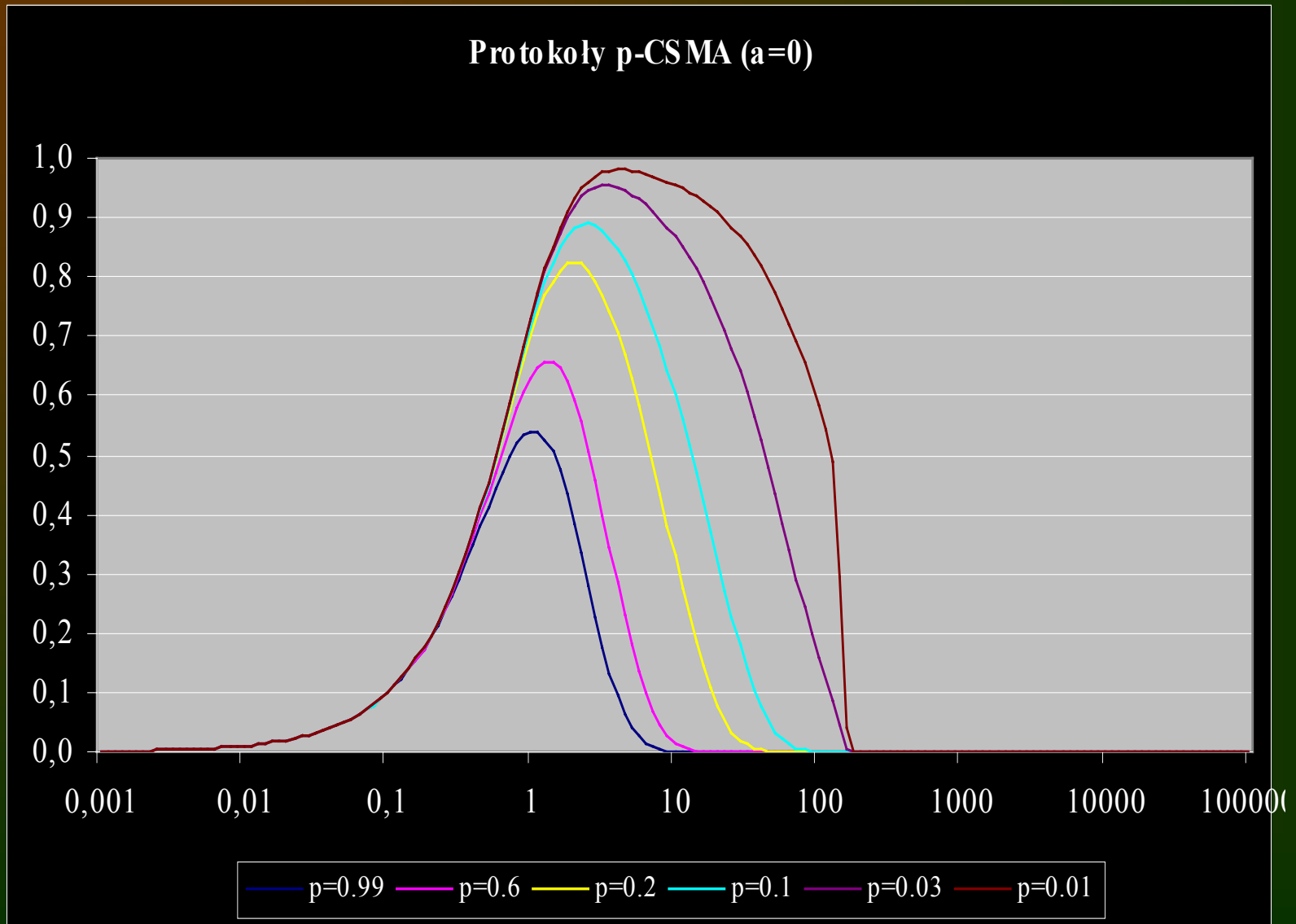

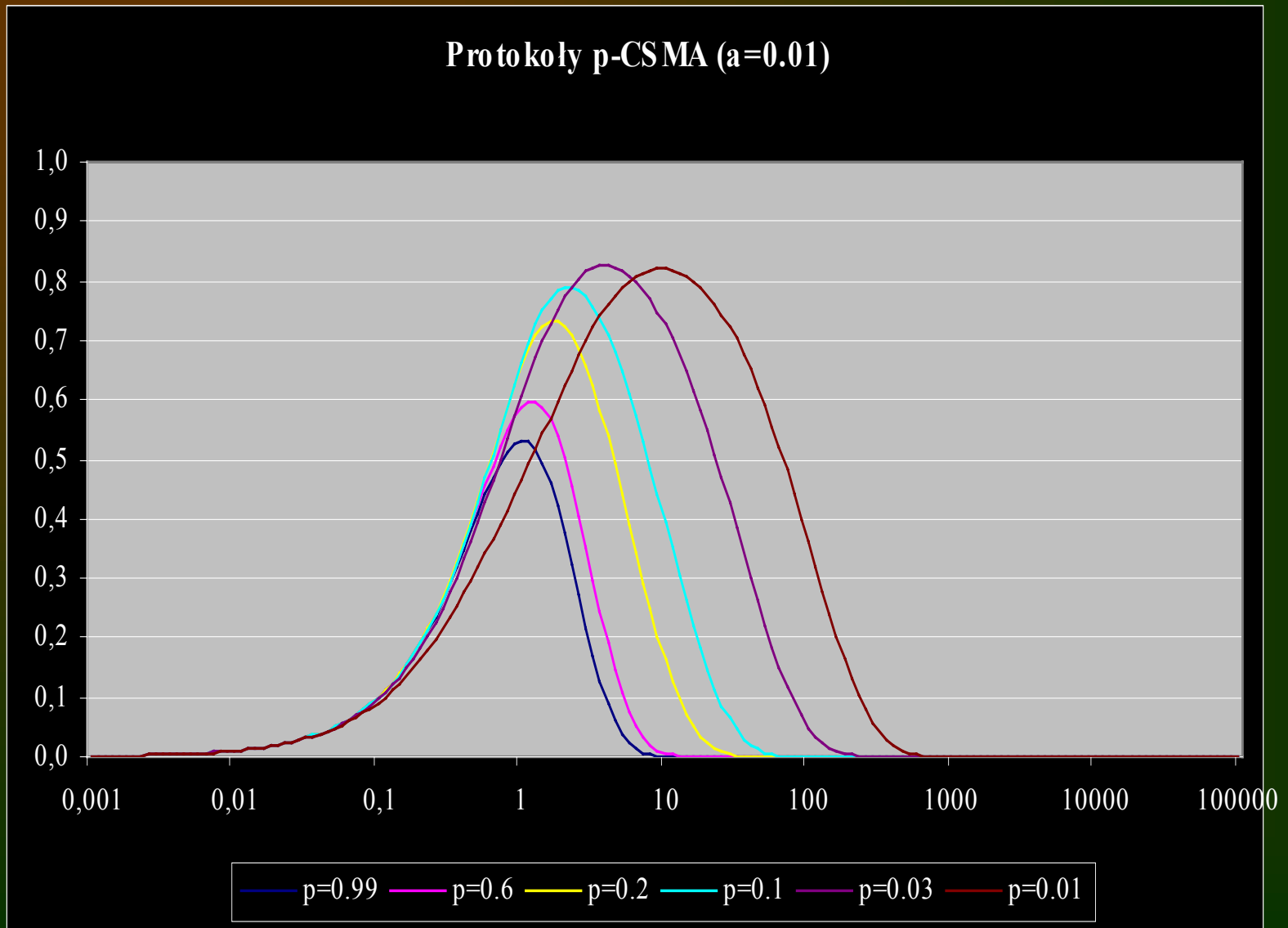
Efektywność protokołu 1- p -CSMA

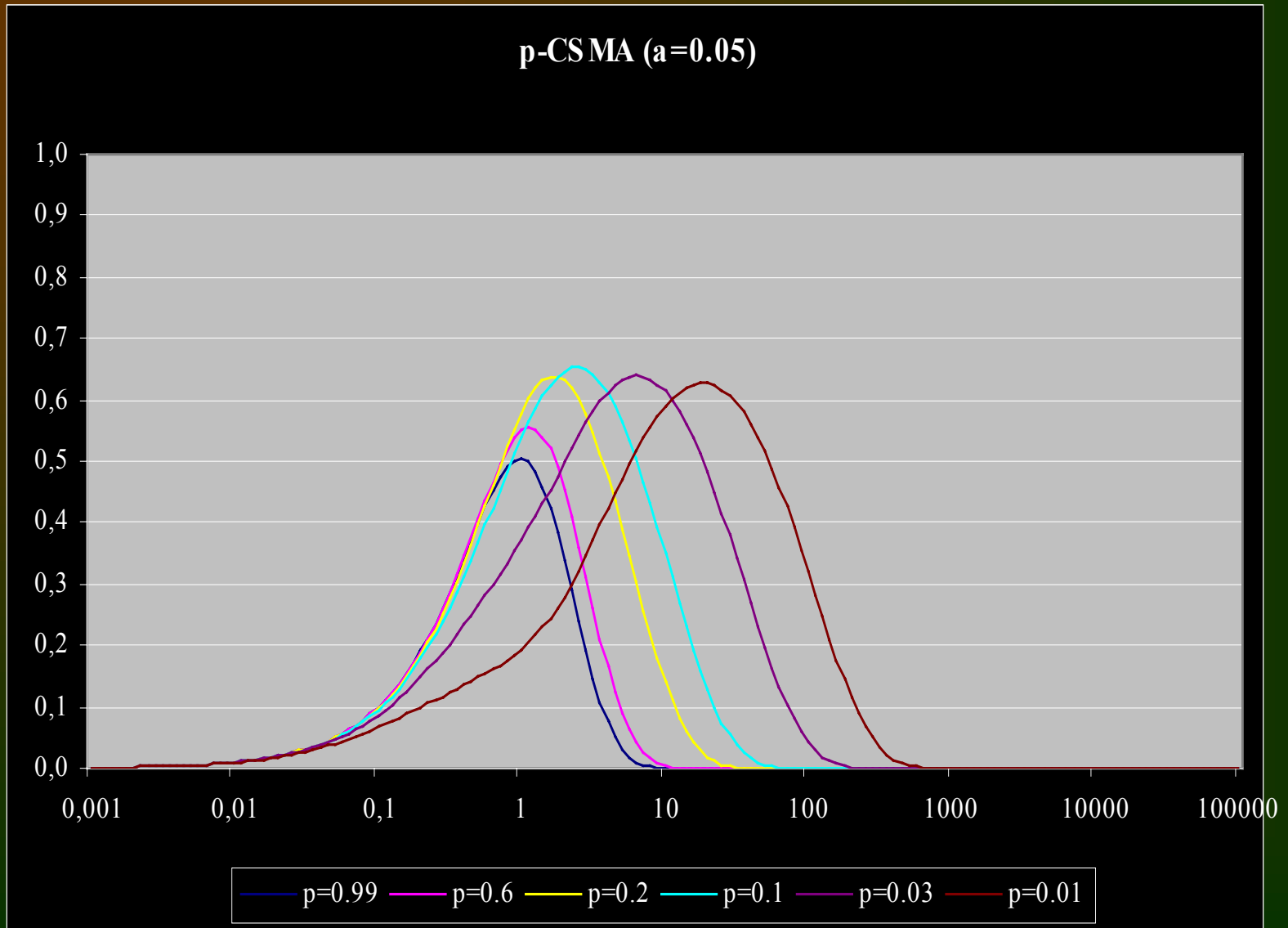
Efektywność protokołu p -CSMA

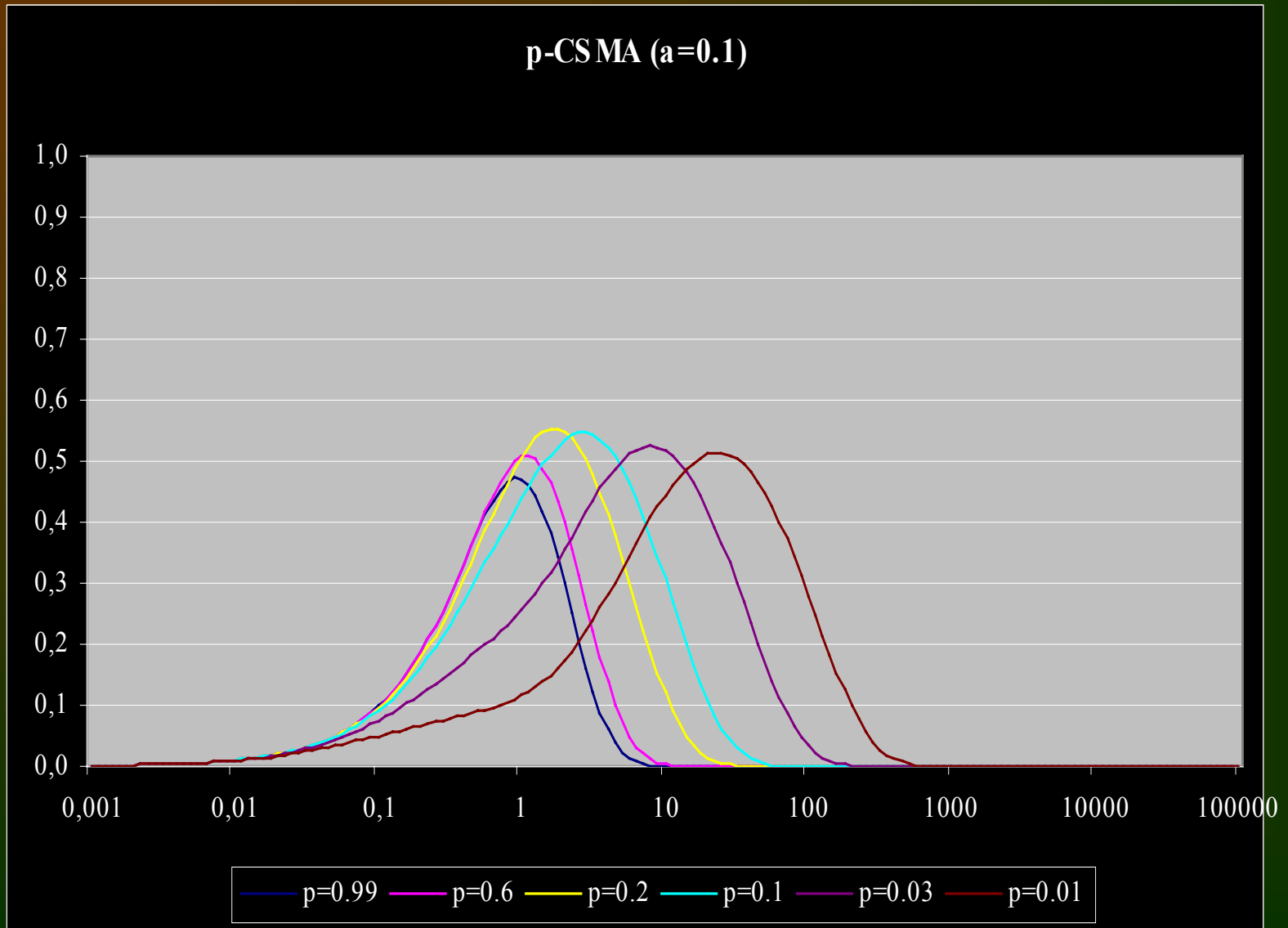
Efektywność protokołu p -CSMA

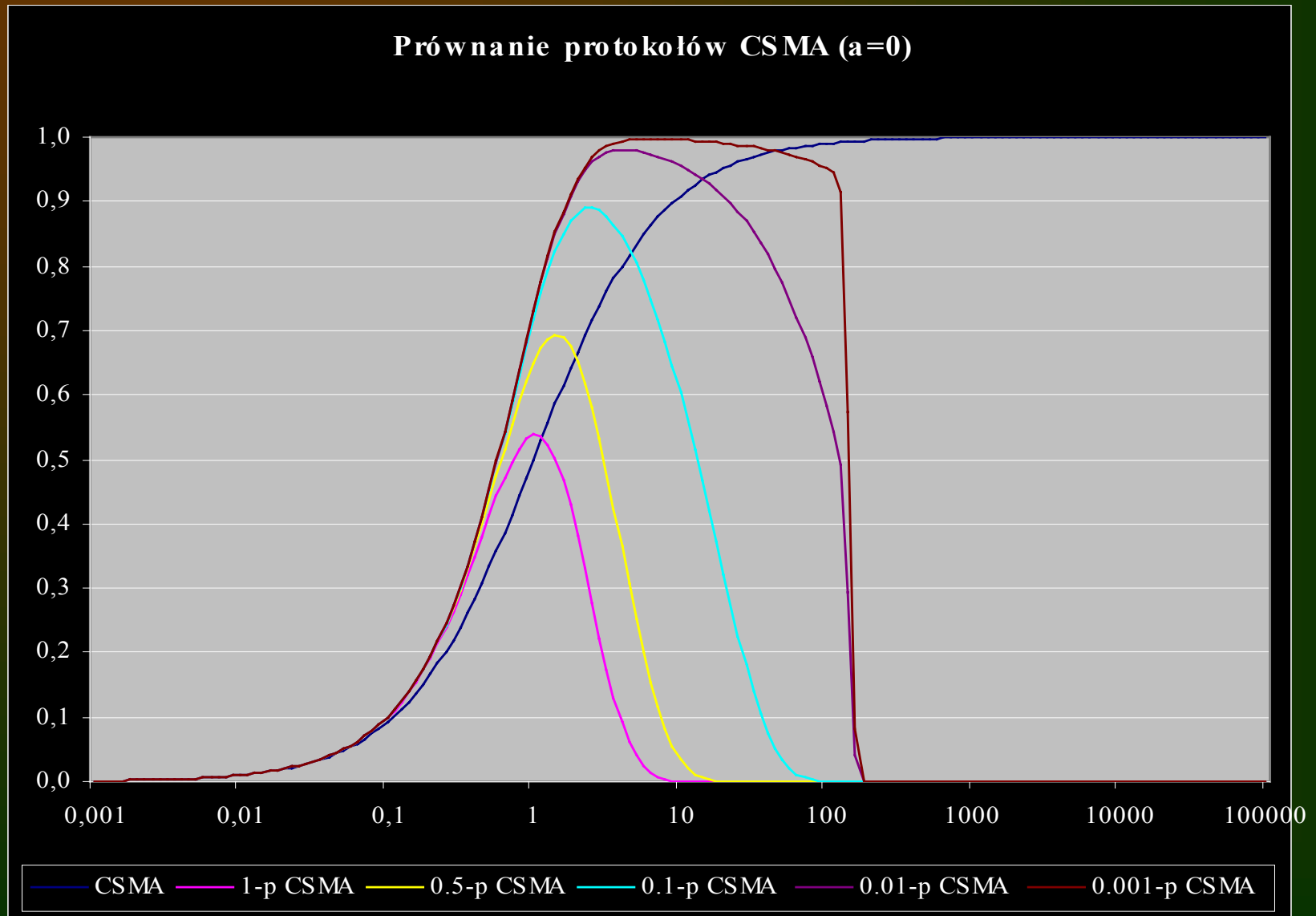
Efektywność protokołu p -CSMA

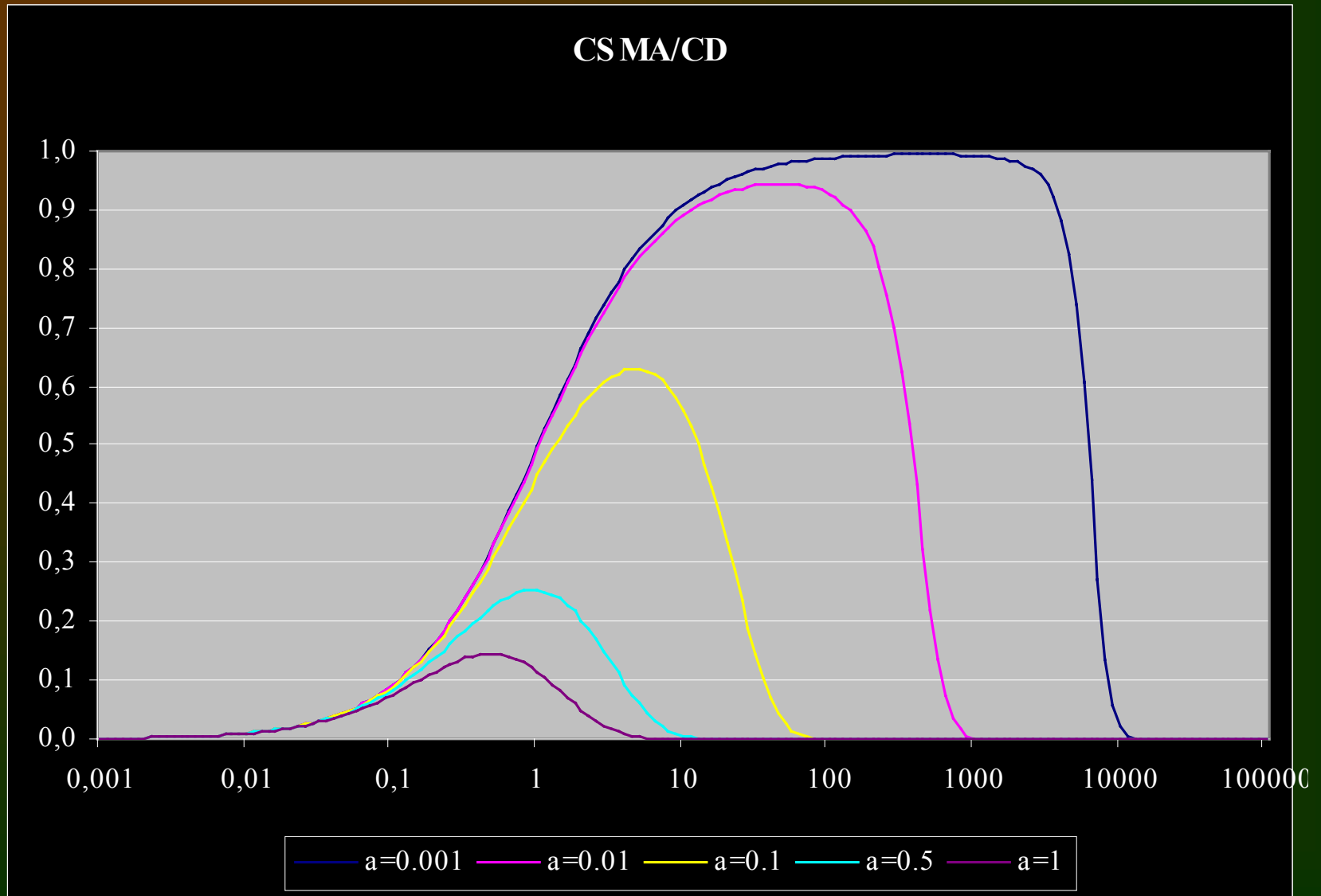
Efektywność protokołu p -CSMA

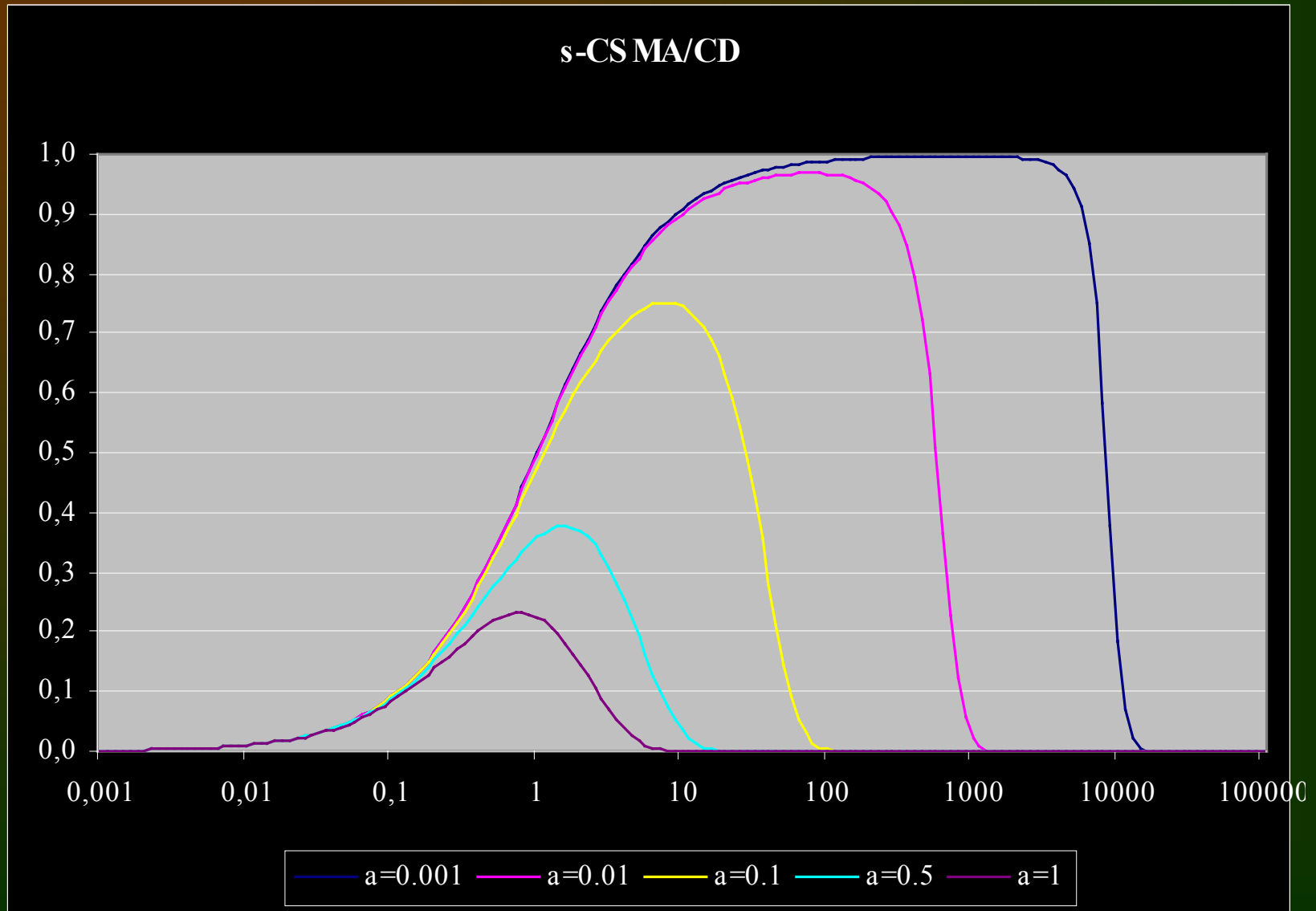
Porównanie protokołów CSMA

Efektywność protokołu CSMA/CD

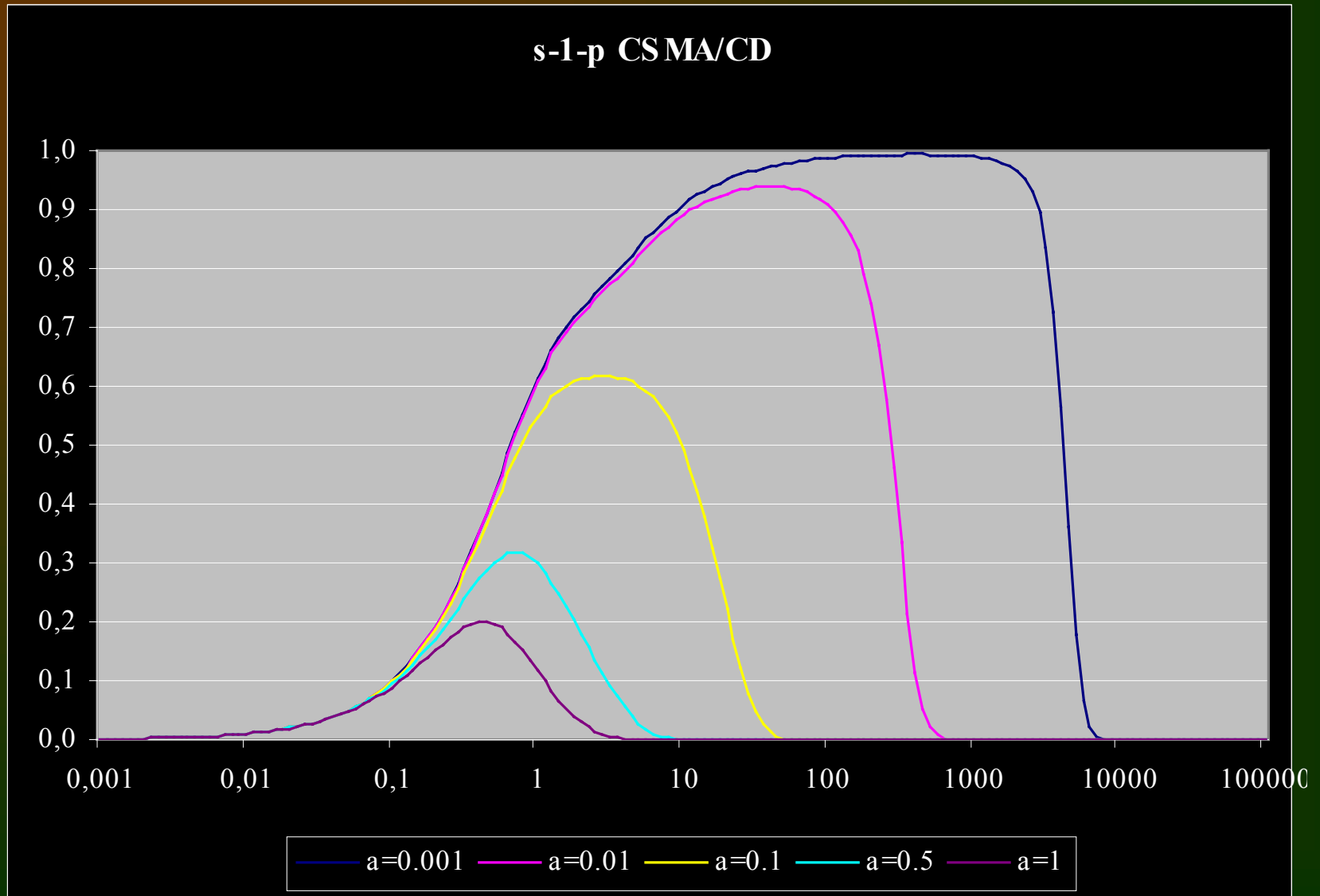

Efektywność protokołu s-CSMA/CD

Efektywność protokołu s-1-p-CSMA/CD

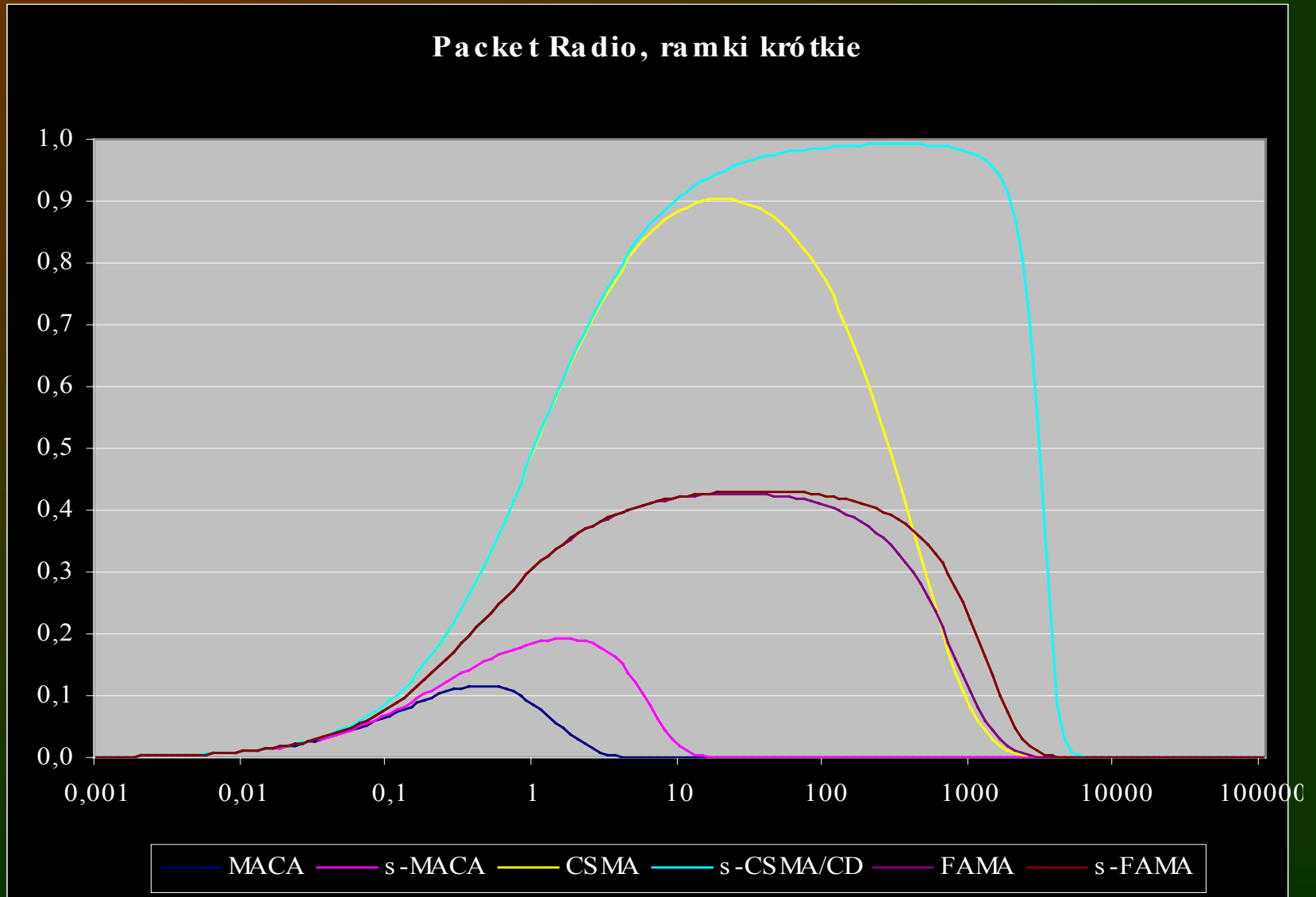
Efektywność protokołów rodziny FAMA

$$a = \frac{\tau}{\delta} = \frac{D_{\max}/c}{l_d/v} = \frac{v \cdot D_{\max}}{c \cdot l_d}$$

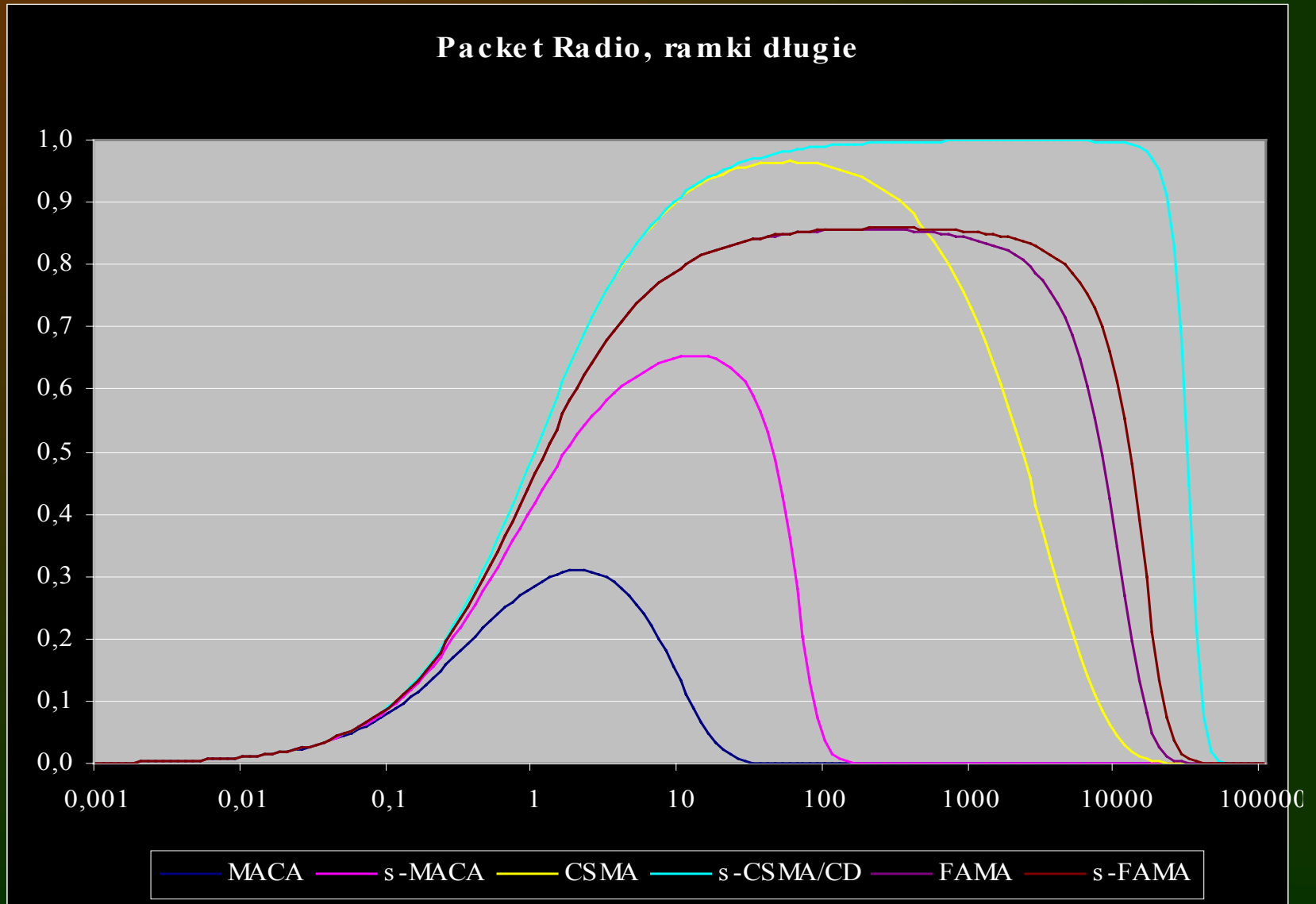
$$b = \frac{\gamma}{\delta} = \frac{l_s/v_s}{l_d/v_d} = \frac{v_d \cdot l_s}{v_s \cdot l_d}$$

Typ sieci	Prędkość [kb/s]	Zasięg [m]	Długość ramki danych [B]	a	b
Packet Radio	9,6	20000	32	0,0025000	0,6250
Packet Radio	9,6	20000	256	0,0003125	0,0781
WLAN	2000	50	256	0,0001628	0,0781
WLAN	2000	50	1500	0,0000278	0,0133
WLAN	11000	30	1500	0,0000917	0,0133
WLAN	55000	10	1500	0,0001528	0,0133

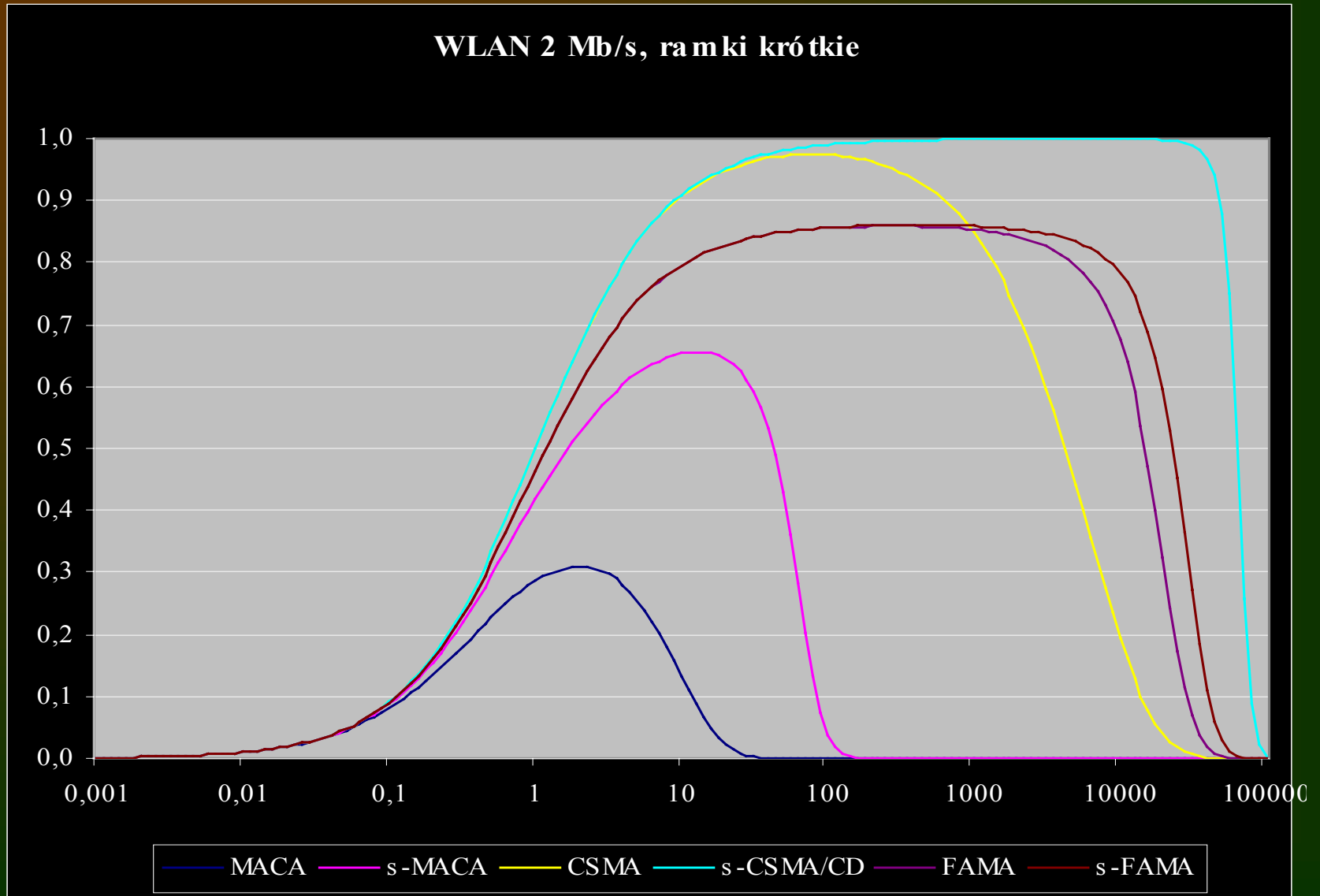
Sieć Packet Radio, ramki krótkie

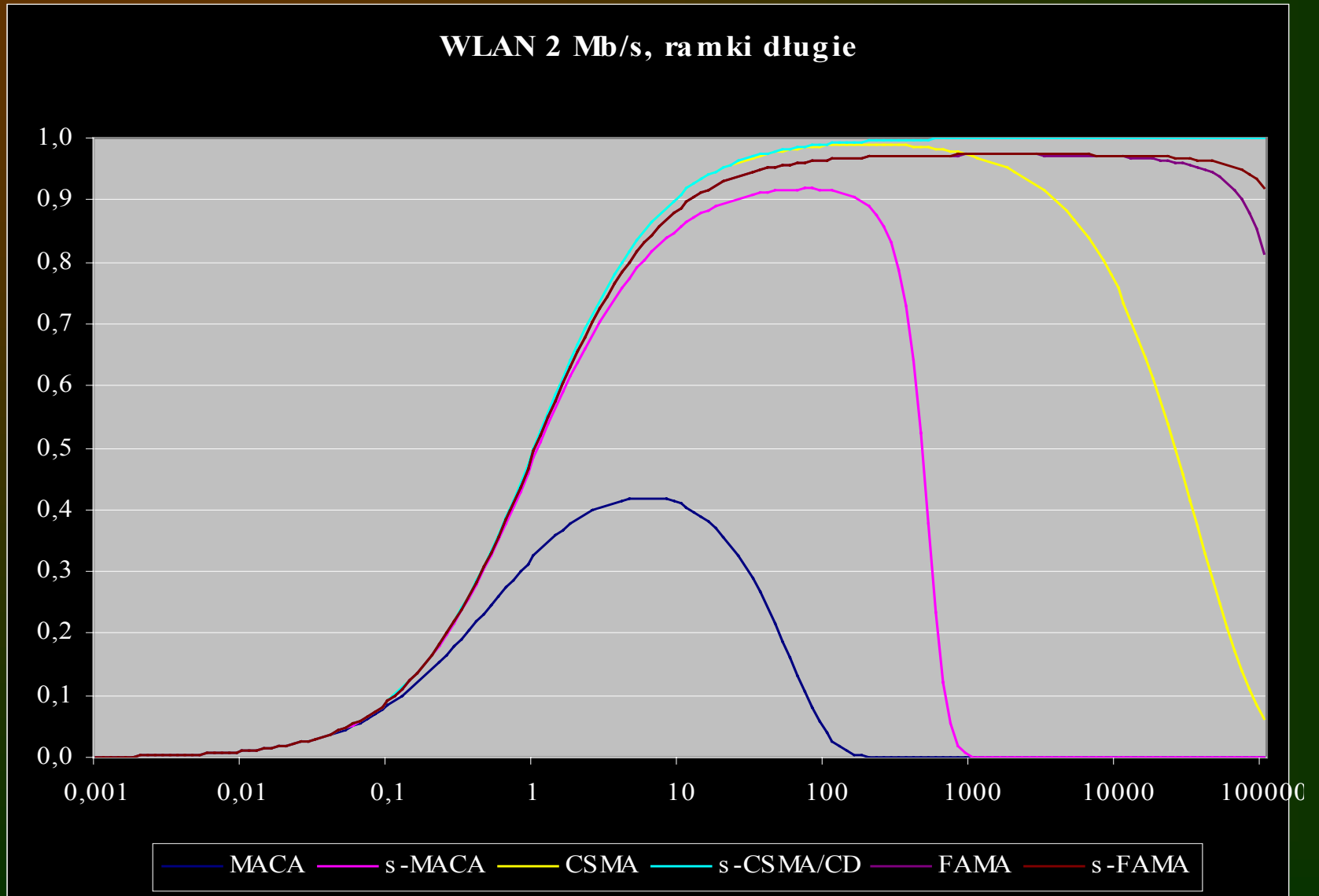
Sieć Packet Radio, ramki długie

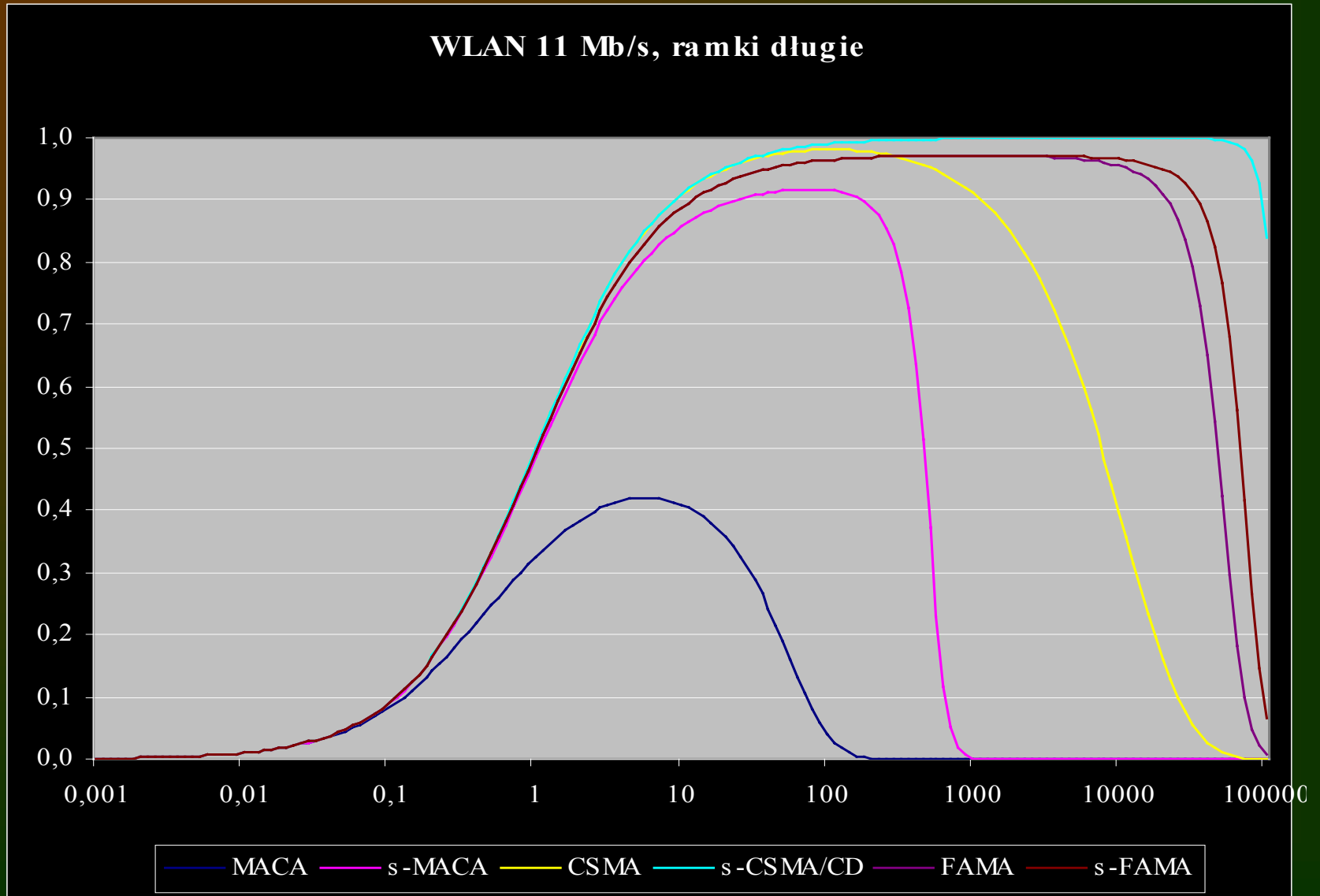
Sieć WLAN 2 Mb/s, ramki długie

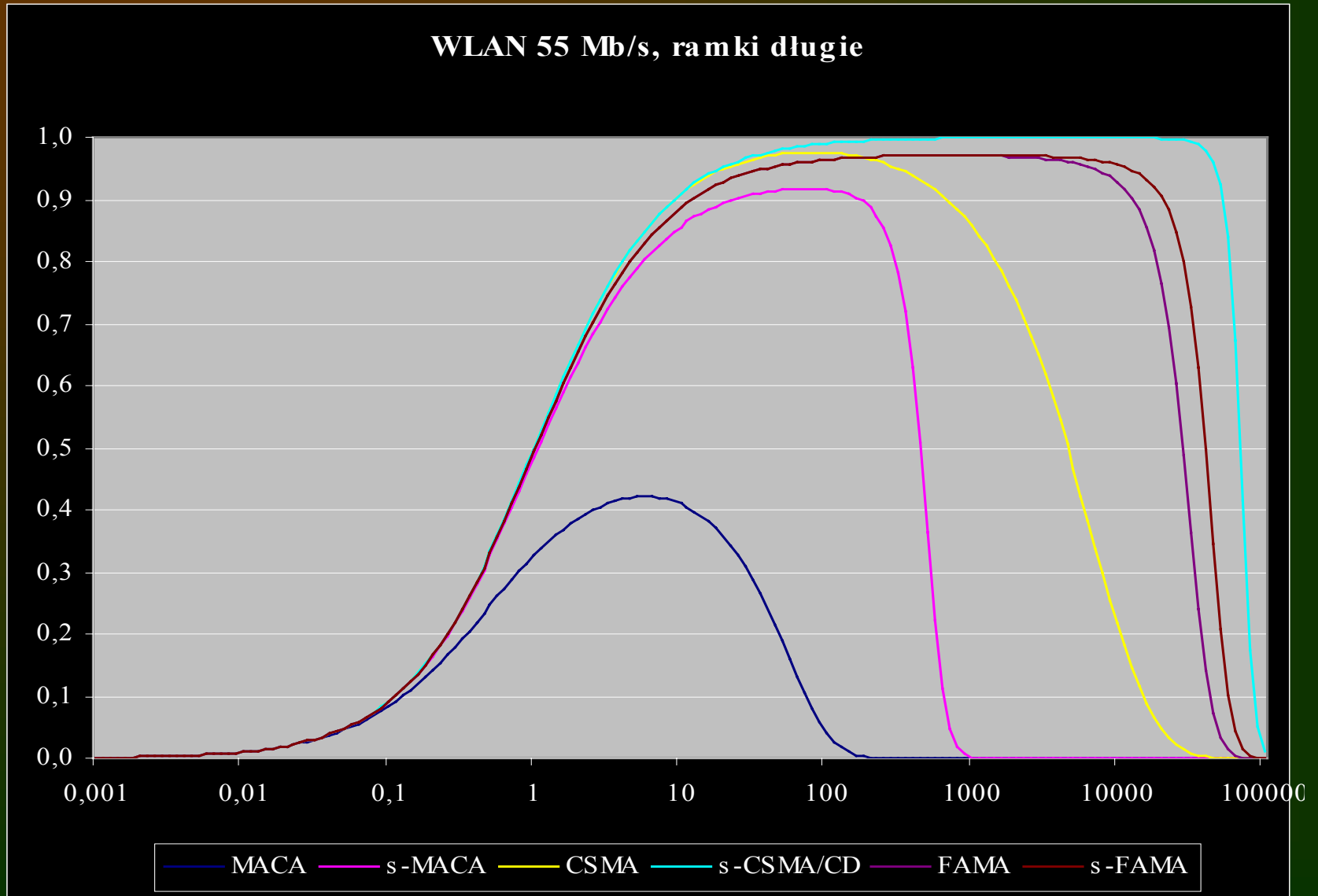
Sieć WLAN 2 Mb/s, ramki długie

Sieć WLAN 11 Mb/s, ramki długie

Sieć WLAN 55 Mb/s, ramki długie

Inne metody oceny wydajności

- Charakterystyka przepustowość-opóźnienie;
- modelowanie i symulacja protokołów;
- implementacja i pomiary cech protokołów w sieciach doświadczalnych

Podsumowanie

- Większa wydajność dla dłuższych ramek danych (mniejszy wpływ parametru b);
- wpływ parametru a jest większy dla większych prędkości transmisji;
- duża zależność wydajności protokołów FAMA i MACA od parametrów transmisji;
- dobór protokołu w zależności od przewidywanego obciążenia łącza.